

Det vi ventede på...

Compliance: Rapporterne fra SKATs omfattende complianceundersøgelse er langt om længe blevet offentliggjort. Selvom rapporterne viser, at de fleste borgere og virksomheder har en god efterrettelighed på skatteområdet, giver de også grundlag for beregninger, som viser, at en investering i flere indsatsmedarbejdere ville være en rigtig god investering for de offentlige kasser.

Resultatet af borgere og virksomheders efterlevelse af skattereglerne er nu offentliggjort. Nu kan vi "trække vejret" igen - det som vi og resten af omverden har holdt siden complianceundersøgelsen sluttede den 30. juni 2008. Den sene offentliggørelse skyldes, at der har været en betydelig fejlretning i forhold til indrapporterede data på virksomhedsområdet!

Ikke nok med at vi nu igen kan trække vejret. Vi kan også drages et lettelses suk, for undersøgelsen viser, at 93 procent af virksomhederne er medspillere og gerne vil betale deres skat - og det samme gælder for 99 procent af alle borgere i Danmark.

Danmark er sammen med USA de første på verdensplan, der har gennemført så omfattende undersøgelser af borgere og virksomheders reglefterlevelse for indkomståret 2006. Der er gennemført en dybdegående kontrol af mere end 22.000 tilfældigt udvalgte borgere og virksomheder - 273/385 virksomheder i hvert af de 30 skattee centre. Der er tale om en videnskabelig metode med høj statistisk præcision. Der er dog visse virksomhedstyper og -områder, som *ikke* er omfattet af undersøgelsen - bl.a. virksomheder med mere end 250 ansatte og områderne TP (Transfer Pricing), punktafgifter, told samt sort arbejde.

Behov for styringsredskab

Hvorfor skal der laves en complianceundersøgelse - kan SKAT ikke bare på virksomhedsområdet fortsætte med at gennemlæse regnskaberne - rette åbenbare fejl og udvælge de rigtige sager til revision mv?

Nej det kan ikke længere lade sig gøre, da det er de færreste virksomheder der i dag skal indsende regnskab. Det er regeringens mål, at virksomhedernes byrder til det offentlige inden udgangen af 2010 skal reduceres med

25%. SKAT har allerede i 2008 nået målet idet virksomhedernes byrder er reduceret med godt 26%. Hertil kommer, at der i SKAT skal være væsentlig færre medarbejdere fremover. Hvis SKATs mission skal opfyldes - at sikre en retfærdig og effektiv finansiering af fremtidens offentlig sektor - kræver det, at vi bliver mere effektive. Det vil sige løser de *rigtige* sager på den mest hensigtsmæssige måde. Der er derfor behov for et nyt styringsredskab.

Der er tale om to meget omfattende rapporter - en for borgere og en for virksomheder - som har givet SKAT mulighed for en langt mere præcis beregning af skattegabet inklusiv moms og selskabsskat samt mulighed for at underopdele regionalt efter brancher, indkomst, alder m.m. Rapporterne skal underbygge SKATs bærende strategi - at gøre det nemt for de mange og svært for de få!

En grad af vurdering

Det fremgår bl.a. af rapporten, at den gennemsnitlige compliancegrad - altså evnen og viljen til at efterleve reglerne - på en skala fra 0 til 6 for borgerne under ét er på 5,7 og for virksomheder under ét er på 4,6. Modspillerne findes mellem 0 og 2 på skalaen - og modspillerne ligger mellem 3 og 6.

Borgernes efterrettelighed er 99%, og virksomhedernes efterrettelighed er 93%. Mange spørger sig selv, hvordan kan virksomhedernes efterrettelighed være 93%, når der er fundet fejl i 42% af regnskaberne. Burde compliancegraden ikke nærmere være (100-42) 58% af 7 (0-6) = 4,1?

Resultat på 4,6 kan kun lade sig gøre, idet sagsbehandlerne skal vurdere, i hvilken grad reglerne er blevet efterlevet. Derved fås en samlet konklusion på revisionen udtrykt i ét tal - compliancegraden. Beror fejlene hovedsageligt på misforståelser eller manglende kendskab til reglerne, betyder det en høj compliancegrad. Hvis der omvendt er tale om bevidst snyd, betyder det lave compliancegrader.

Det fremgår endvidere af rapporten at:

- Regelefterlevelsen er højest i Nordjylland og lavest i Midtjylland
- Selskaber er bedre til at efterleve reglerne end selvstændige
- Compliancegraden er faldende med stigende omsætning - mens fejlprocenter stiger

Tegning: Nils Poulsen

- Der er syv gange så mange forhøjelser som nedsættelser
- 16% af reguleringerne er over 100.000 kr., og 5% over 300.000 kr.
- SLSP (et it-system til ligningsudsøgning) har været "til eksamen" og er bestået.

Skattegabet

Det, der interesserer de fleste, er nok det samlede resultat. Hvor mange kroner kommer der i "fælleskassen" - og ikke mindst hvor mange kroner kommer der ikke i "fælleskassen"! Skattegabet kan nok give et fingerpraj herom.

Skattegabet udgør ifølge rapporterne 5,03 mia. kr. for borgere og 26,5 mia. kr. for virksomhederne før skat. Momsgabet for virksomheder er opgjort til 3,7 mia. kr. - direkte mistet provenu for staten.

Rockwool Fonden har beregnet skattegabet til at udgøre 50 mia. kr. Hvis vi lægger det tal sammen med foranstående 5,03 mia. kr. for borgere og 26,5 mia. kr. for virksomhederne

- dog eksklusiv virksomheder med mere end 250 ansatte, TP, told, punktafgifter m.v. - er det 81,53 mia. kr. Hertil skal lægges momsgabet på 3,7 mia. kr.

Afkast på over 50%

Der er mange tabeller i rapporterne - men jeg mangler én, der fortæller hvor mange arbejdstimer, der er anvendt på undersøgelsen. SKATs indsatsdirektør Steffen Normann Hansen har den 13. maj 2009 på SKATs interne debatside oplyst, at mere end 300 kolleger i 1½ år har været beskæftiget med compliance. Omregnet til årsværk 450 - og oprundet til 500 årsværk.

Det vil sige, at hvert "årsværk" i gennemsnit har foretaget skattereguleringer med i alt (23.312.050 kr. + 650.328.800 kr. = 673.640.850 : 500) 1.347.282 kr. samt momsforhøjelse med (18.1 mio. kr. : 500) 36.200 kr.

Et tankespind kunne være, at tænk nu, hvis SKAT ansatte bare 500 ekstra indsatsmedarbejdere - som skulle gennemgå "de rigtige" sager - så vil "fælleskassen" få skatteprovenuet

“

Et tankespind kunne være, at tænk nu, hvis SKAT ansatte bare 500 ekstra indsatsmedarbejdere.

”

“

Ifølge Rockwool Fondens Forskningsenhed har afskrækkelse – risikoen for at blive opdaget – den største effekt for udbredelsen af sort arbejde.

”

af minimum 673.640.850 kr. samt 18,1 mio. kr. i ekstra moms. Selvfølgelig minus udgifter til løn, husleje m.v. "Bruttofortjenesten" vil alt andet lige være over 50%, og det er der ikke så mange andre virksomheder, der har. Jeg tør næsten ikke tænke på, hvad resultatet kunne blive, hvis der blev ansat yderligere 1.000 indsatsmedarbejdere!

"Afskrækkelse" har størst effekt

Det er SKATs opfattelse, "at resultatet vil forstærke behovet for en tættere dialog med brancher og rådgivere for herigennem at arbejde med at forbedre kvaliteten i virksomhedernes bogføring og regnskabsaflæggelse. Hovedcentret vil tage de første skridt hertil. Når vi er længere i analyseme på virksomhedsområdet er det muligt, at der også er behov for at se nærmere på lovgivningen på enkelte områder."

De fleste indsatsmedarbejdere ser frem til lovændringer på flere områder - allerførst en lovgivning gående ud på, at alle virksomheder (igen) skal indsende årsregnskaberne inkl. skattemæssige disponeringer elektronisk. Selskaber indsender jo i forvejen årsregnskabet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og for de øvrige virksomheder vil det i meget begrænset omfang være en ekstra byrde, idet disse i stort omfang i forvejen sendes til virksomhedernes øvrige interessenter - bl.a. bankerne. For nogen kan det endda være en lettelse, idet en efterfølgende henvendelse fra SKAT måske helt kan undgås.

Om den nuværende strategi er den "rigtige", er svært at sige. Mange indsatsmedarbejdere synes, at strategien koster samfundet mange penge, fordi rigtig mange fejl får lov at passere - og er meget bekymret for, hvordan fraværet af kontrol vil påvirke skatteydernes efterrettelighed. Mange føler, at deres faglige stolthed lider under den nuværende strategi og er samtidig meget bekymret for den enkelte borger og virksomheds retssikkerhed.

Et af de seneste offentliggjorte resultater vedrører kontrol af 2.400 af sommerhusejere har givet et nedslående resultat. SKAT har i 2008 sendt vejledningsbrev ud til ca. 30.000 sommerhusejere - 8% er efterfølgende stikprøvevis kontrolleret. Stikprøven viser, at ca. 27% af de kontrollerede sommerhusejere med udlejning via bureauer ikke har opgjort lejeindtægten korrekt, hvorfor indkomsten er forhøjet med i alt 11,2 mio. kr.

Ifølge Rockwool Fondens Forskningsenhed har afskrækkelse - risikoen for at blive opdaget - den største effekt for udbredelsen af sort arbejde. Det er endvidere Torben Tranæs fra Rockwool Fondens Forskningsenheds opfattelse, at sort arbejde næppe bliver mærkbart mindre, når den nye skattereform træder i kraft (Kilde: Penge & Privatøkonomi, maj 2009).

Det bliver derfor rigtigt spændende at følge SKATs tilrettelæggelse og prioritering af vejlednings- og kontrolindsatsen i de kommende år, idet resultaterne fra undersøgelserne bliver et centralt omdrejningspunkt for hele planlægningen.

Grundlaget og fakta for undersøgelsen

I forbindelse med borgernes efterlevelse af skattereglerne er der kontrolleret ca. 0,25% af landets 4.155.388 skatteydere - hvilket svarer til 10.729 borgere (2.719 med "lettere" skatteforhold og 8.010 med "tungere").

Den gennemsnitlige fejlprocent for alle borgere er 8 - 14 for de "tunge" skatteydere og 5 for de "lette".

Det gennemsnitlige numeriske reguleringsbeløb (forhøjelser + nedsættelser) er 18.000 kr. for de "tunge" og 23.000 kr. for de "lette".

Der i alt foretaget 1.257 ændringer med i alt:

"Tunge": 14% af 8.010 x 18.000 kr. 20.185.200 kr.

"Lettere": 5% af 2.719 x 23.000 kr. 3.126.850 kr.

I alt 23.312.050 kr.

Omkring virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne er der kontrolleret 2% af de 548.404 registrerede virksomheder og selskaber - i alt 11.462 (3.047 selskaber og 8.415 selvstændige) for

skat. 14% af disse virksomheder er tillige kontrolleret for moms - 1.584 ud af de i alt 359.129 momsregistrerede, hvilket svarer til 0,56%.

Den gennemsnitlige fejlprocent for skat udgør 42 - 35% for selskaber og 45% for selvstændige. Det gennemsnitlige numeriske reguleringsbeløb (forhøjelser + nedsættelser) 134.000 kr. Der i alt foretaget knap 5.000 ændringer med i alt:

Selskaber: 35% af 3.047 x 134.000 kr. 142.904.300 kr.

Virksomheder: 45% af 8.415 x 134.000 kr. 507.424.500 kr.

I alt 650.328.800 kr.

Den gennemsnitlige fejlprocent for moms udgør 30. Det gennemsnitlige numeriske reguleringsbeløb (forhøjelser - nedsættelser) er knap 38.000 kr. Der i alt foretaget 475 ændringer med i alt 18,1 mio. kr.

Charlotte Schou